

ข้อหาหรือ	การฝึกรวมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า
หน่วยงานที่หาหรือ	สมาคม
หน่วยงานที่ตอบ	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ประเด็นข้อหาหรือ	<p>กรณีสมาคมขอหาหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกรวมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าหมายถึงพนักงานประเภทใด เฉพาะพนักงานที่เป็นช่างไฟฟ้าหรือไม่ ลูกจ้างที่ผ่านการอบรมก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ซึ่งมีเนื้อหาหลักสูตรสอดคล้องตามที่กำหนด ให้อนุโลมว่าเป็นผู้ผ่านการอบรมตามประกาศนี้ได้หรือไม่ ตามประกาศนี้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างที่จะต้องจัดการอบรม กรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ ให้จัดอบรมกับผู้ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ กรณีเช่นนี้ สมาคมฯ สามารถให้บริการจัดอบรมในสถานประกอบกิจการในนามของนายจ้างได้โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนใช่หรือไม่ ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการจัดอบรมลักษณะเดียวกับประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกรวมผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ปฏิบัติกันมา ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าจำนวนน้อย จึงจำเป็นต้องส่งลูกจ้างเข้ารับการอบรมกับหน่วยฝึกรวม อีกทั้งยังไม่มีหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนหน่วยฝึกรวม จึงขอปรึกษาว่า ถ้าสมาคมฯ จะดำเนินการจัดอบรมแบบ Public โดยมีลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าจากหลายสถานประกอบกิจการเข้าร่วมอบรมพร้อมกัน โดยดำเนินการจัดการอบรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศ อนุโลมให้สมาคมฯ ดำเนินการจัดอบรมได้หรือไม่
ข้อเท็จจริง	<ol style="list-style-type: none"> สมาคมตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี ให้บริการจัดฝึกรวมสัมมนา การตรวจวัดสิ่งแวดล้อม และให้คำปรึกษาแนะนำด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๒. เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๐๘ น. กองนิติการได้สอบถามข้อเท็จจริงจากกลุ่มงานทะเบียน สำนักความปลอดภัยแรงงานได้ชี้แจงว่า นับแต่มีประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า สำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังไม่มีผู้ที่ยื่นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ดำเนินการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

ข้อกฎหมาย ๑. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

ฯลฯ

“ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการติดตั้ง ตรวจสอบ ทดสอบ ซ่อมแซม บำรุงรักษา หรือหน้าที่อื่นในลักษณะเดียวกัน กับระบบไฟฟ้า ทรัพย์สินไฟฟ้า หรือสายไฟฟ้า

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการทำงานอย่างปลอดภัยตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

๒. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การจัดฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าเข้ารับการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า นายจ้างต้องดำเนินการตามประกาศนี้

ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ

ฯลฯ

ข้อ ๕ วิทยากรผู้ทำการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า หรือเทียบเท่า และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมสาขาไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกรรม รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือ

(๒) มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้าหรือเทียบเท่า รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าสามปี และมี ประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามปี หรือ

(๓) เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าสามปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามปี หรือ

(๔) เป็นลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าในสถานประกอบกิจการ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าห้าปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

(๕) เป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีคุณสมบัติในด้านคุณวุฒิ การศึกษา รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตาม (๑) (๒) หรือ (๓) และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๓. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้าง ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ฯลฯ

ข้อ ๑๑ ลูกจ้างที่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงาน ของสถานประกอบกิจการตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๔๙ ก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับให้ถือว่าผู้นั้นผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับลูกจ้างทั่วไปและลูกจ้างเข้าทำงานใหม่ตามประกาศนี้

ตอบข้อหาหรือ

๑. ประเด็นข้อ ๑ ตามกฎกระทรวงฯ กำหนดนิยาม “ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า” หมายความว่า ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการติดตั้ง ตรวจสอบ ทดสอบ ซ่อมแซม บำรุงรักษา หรือหน้าที่อื่นในลักษณะเดียวกันกับระบบไฟฟ้า บริภัณฑ์ไฟฟ้า หรือสายไฟฟ้า ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต้องเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการทำงานอย่างปลอดภัยตามที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย กรณีลูกจ้างซึ่งทำงานกับเครื่องจักรที่มีกระแสไฟฟ้าโดยปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะผู้ใช้งานหรือผู้ควบคุมการทำงานของเครื่องจักร ซึ่งมีใช่เป็นการทำงานในลักษณะซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาเกี่ยวกับระบบไฟฟ้า บริภัณฑ์ไฟฟ้าหรือสายไฟฟ้านั้น ถือว่าไม่เข้าข่ายเป็นลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. ประเด็นข้อ ๒ ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ และมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ กรณีนายจ้างได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับนั้น ไม่ถือว่าเป็นการฝึกอบรมแล้วตามประกาศนี้

๓. ประเด็นข้อ ๓ และข้อ ๔ ตามข้อ ๒ ของประกาศฯ กำหนดให้นายจ้างจัดฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งขณะนี้กรมฯ ยังไม่มีการขึ้นทะเบียนหรือให้ใบอนุญาตกับบุคคลหรือนิติบุคคลใดในการให้บริการจัดฝึกอบรมลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ดังนั้น นายจ้างจึงต้องดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าเอง โดยวิทยากรอาจเป็นลูกจ้างของตนเองหรืออาจจัดหาวิทยากรจากหน่วยงานภายนอกก็ได้ ทั้งนี้

วิทยากรนั้นต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ ๕ ของประกาศดังกล่าวด้วย ส่วนกรณีที่สมาคมฯ จะดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าจากสถานประกอบกิจการหลายแห่งพร้อมกันในลักษณะ Public ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมฯ นั้น ไม่สามารถกระทำได้

กองนิติการความเห็นเพิ่มเติมในข้อหาหรือข้อ ๓ ที่ว่า ตามประกาศนี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายจ้างที่จะต้องจัดการอบรม กรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ ให้จัดอบรมกับผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ กรณีเช่นนี้ สมาคมฯ สามารถให้บริการจัดอบรมในสถานประกอบกิจการในนามของนายจ้างได้โดยไม่ต้องขึ้นทะเบียนใช่หรือไม่ ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการจัดอบรมลักษณะเดียวกับประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ปฏิบัติกันมานั้น เห็นว่า ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้าง ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒ กำหนดให้นายจ้างมีหน้าที่ดำเนินการจัดฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าให้ลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศฯ กำหนด กรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งกลุ่มงานทะเบียน สำนักความปลอดภัยแรงงานได้ชี้แจงว่า นับแต่มีประกาศฉบับดังกล่าวยังไม่มีผู้ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ดำเนินการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าสำหรับลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ดังนั้นสมาคมฯ ซึ่งยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนหรือได้รับใบอนุญาตจากกรมฯ ให้ดำเนินการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า จึงไม่สามารถให้บริการจัดอบรมในสถานประกอบกิจการในนามของนายจ้างได้ ทั้งนี้ วิทยากรผู้ทำการฝึกอบรมความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ ๕ ของประกาศฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า หรือเทียบเท่า และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมสาขาไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือ

๒. มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมสาขาไฟฟ้าหรือเทียบเท่า รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าสามปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามปี หรือ
๓. เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าสามปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าสามปี หรือ
๔. เป็นลูกจ้างซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าในสถานประกอบกิจการ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับไฟฟ้าไม่น้อยกว่าห้าปี และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
๕. เป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีคุณสมบัติในด้านคุณวุฒิ การศึกษา รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตาม (๑) (๒) หรือ (๓) และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

หมายเหตุ อ้างอิงข้อหาหรือกฏกระทรวง ที่ รง ๐๕๐๔/๐๐๔๘๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ กลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย นิติกรรมและสัญญา
กองนิติการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานชั้น ๑๒
ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๖ ๗๐๓๙ , โทรสาร ๐ ๒๒๔๖ ๗๕๘๙